

fakultní bulletin 2019/9

**Rozhovor s absolventkou FF
Gábinou Novotnou, první
Češkou na Rallye Dakar.**

Přečtěte si více
na straně 1

Rozhovor s Gábinou Novotnou, první Češkou na rallye Dakar.

Gabriela Novotná, absolventka Fakulty filozofické ZČU (Cizí jazyky pro komerční praxi), je sympatická mladá žena, která si splnila svůj velký sen – jet legendární Rallye Paříž-Dakar, a to hned dvakrát. Co jí tato zkušenost dala a zda jí při tom pomohly i zkušenosti získané studiem na naší fakultě, o tom jsme si povídaly při její nedávné návštěvě Plzně.

**Uhánět na motorce exotickým terénem... to musí být úžasné!
Co v takových chvílích prožíváte?**

To je právě ten důvod, proč tak ráda dělám to, co dělám. Je to unikátní příležitost, jak být ukotvená v přítomném okamžiku. Když jedu, myslím jen na to, jak jedu a naviguji. Mysl má tu vlastnost, že neustále bloudí a vrací se do minulosti nebo plánuje budoucnost, ale když je pozornost soustředěná v přítomnosti, je to pro naši mysl ta nejlepší dovolená. Když člověk dělá sport nebo aktivitu, která ho vyloženě těší, úplně ho to pohltí a on s ní jakoby plyne. Někdy to přináší až euforické pocity, protože se pohybujeme v místech, která jsou krásná na pohled, a i když to člověk nemá moc čas vnímat nebo sledovat, tak je pořád venku, v té přírodě, pohybuje se v tom prostoru svépomocí.

Rallye Paříž-Dakar se momentálně nejedí v Africe, ale v Jižní Americe.

Ano. V Africe jsem jela dva jiné závody, rallye v Maroku a v Tunisku. A upřímně doufám, že se tam Dakar jednou vrátí, protože tam původně patří. Afrika na to ale ještě není připravená; ještě nějakou dobu to potrvá. V Jižní Americe byly nesmírně příjemné organizátorské země a atmosféra tam byla neskutečná. Jsem ráda, že jsem to stihla, než se potenciál Jižní Ameriky vyčerpá. Teď se uvažuje o Asii.

Jste absolventkou naší fakulty, oboru Cizí jazyky pro komerční praxi, kombinace angličtina – francouzština. Jazyky se živíte – učíte, tlumočíte, překládáte. Hodí se vám něco z toho, co vám fakulta dala, také při závodění a aktivitách kolem něj?

Určitě. Člověk získá spoustu znalostí, ale pomůže mu to získat i sebedisciplínu a jiný přístup k věcem. Úplně jinak si hledá informace a jakýmkoli směrem se pak vydá, má už nutný základ, který by jinak nedohnal. Všechny závody jsou mezinárodní. Takže to pomáhá v komunikaci v místní zemi, ale i s organizátory a také s účastníky závodu. Když můžete přijet a popovídat si, sdělit si dojmy, co se komu za den událo, vzájemně si poradit. Vlastně vás to osvobozuje, padají bariéry. Specificky pro Dakar byla moje jazyková kombinace geniální, protože ASO je francouzská organizace – a když jdete s organizátory něco řešit, jsou o poznání přívětivější, pokud to s nimi řešíte francouzsky. Jazyk by měl být především komunikační nástroj a ten je jako takový to nejcennější. Mrzí mě jen, že jsem nestihla ještě španělštinu; ta by se mi hodila třeba v Peru, Bolívii nebo Argentině. Co je na tom to lákavé, je, že člověk je odkázán sám na sebe a musí si v každé situaci poradit. Třeba v šesté etapě mi přestal fungovat větráček na chladiči a motorka neustále vařila. Musela jsem zastavovat u každého fanouška, kterého jsem cestou potkala, a prosit ho o vodu, kterou bych dolila do chladiče. To vše jde samozřejmě snáz, když se člověk domluví.

Jaké máte vzpomínky na naši fakultu?

Krásné. Bylo to pro mě o poznání komornější a příjemnější prostředí (Gábina do Plzně přišla studovat z Prahy). A k tomu jsem měla velmi ráda Plzeň. Přišlo mi, že tady člověk všude dojde pěšky a že je to příjemné město na studování. Navíc jsem měla pocit, že se nám většina kantorů snaží vyjít vstříc. Užívala jsem si třeba výběr témat prací, protože jsme v tom měli trochu volnější ruku. Jelikož člověk psaním stráví spoustu času, tak je vždycky lepší, když ho tráví něčím, co ho opravdu zajímá.

Chtěla byste něco vzkázat našim studentům?

Ať sní – ale ať si ty sny také plní. Současná společnost je hodně orientovaná na výkon a výsledek, ale zapomínáme, že spoustu úžasných a zajímavých věcí vytváří činnost samotná. Kdybych si v pětadvaceti racionálně zvážila své šance, jak to může dopadnout, když se v tomhle věku rozhodnu jet Dakar, bez zkušeností, motorky, auta, ničeho, tak musím dojít k závěru, že je to nesmysl. A přesto to nějakým způsobem vyšlo, fungovalo a přineslo mi to spoustu radostí. Nejen té závodnické, ale i spoustu situací, které bych nikdy nedokázala dohlédnout. Přivedlo mě to k lidem a do míst, která bych si nikdy neuměla představit. Takže – vykašlete se na ten výsledek. Ten samozřejmě někde být musí, protože kde je cíl, tam je i cesta. Ale nekoncentrujte se na něj a nenechte se ochromit strachem, jak to dopadne; prostě dělejte všechno pro to, aby to dopadlo. A už to vám přinese spoustu uspokojení. Ve finále pak uvidíte, jestli se to povede nebo nepovede, ale to není to, na čem to stojí – to není důvod, proč se do toho nepustit.

Na svých stránkách máte motto: „Mám štěstí, protože znám svůj sen.“ Vaším snem bylo jet Dakar a ten jste si splnila. Co je Vaším snem nyní?

Pro mě ten závod nepřestal být lákavý, určitě bych ho ještě chtěla absolvovat a zjet ho tak, abych z něj měla ještě lepší pocit. U mě to není o umístění, ale o pocitu, že jsem ze sebe vydala všechno, co jsem mohla. Teď mě začal lákat i závod Silk Way Rallye, který vede po stopách Hedvábné stezky. Má být ještě obtížnější než Dakar, tak uvidíme, co přinese ruská a mongolská step a čínská poušť.

FF ZČU navštívil profesor Alain Soubigou

Ve dnech 29. a 30. dubna navštívil Katedra historických věd francouzský profesor Alain Soubigou z Universitě de la Sorbonne PARIS I, který se proslavil svým zájmem o Československé dějiny a svým životopisem Tomáše Garrigua Masaryka. Během svého pobytu na půdě FF ZČU přednesl celkem tři přednášky na téma role Francie během vzniku Československa. Jeho přednášky měly velice pozitivní ohlas a také účast studentů byla mimořádná. Se členy Katedra historických věd dále diskutoval o možnostech budoucí spolupráce mezi FF ZČU a Sorbonnou.

Přednášky KHV v Klatovech

Během jara 2019 pokračovala již tradiční spolupráce mezi KHV a Galeríí u bílého jednorozce v Klatovech, kde vyučující a doktorandi KHV přednesli sérii přednášek v rámci cyklu Velká válka a vznik Československa. Obzvláštní pozornosti se těšila přednáška doc. Lukáše Novotného „Konec první světové války a vznik Československa na Plzeňsku“ a též zcela jiný pohled na české dějiny v podobě přednášky Mgr. Štěpánky Skálové „Nové šaty pro novou ženu v nové republice“

Cyklus přednášek: Dějiny a kultura Japonska

Centrum japonských studií při KHV pořádalo společně se Studijní a vědeckou knihovnou Plzeňského kraje přednáškový cyklus o dějinách a kultuře Japonska. Dr. Roman Kodet zde posluchačům představil předmoderní dějiny Země vycházejícího slunce a seznámil je s životem starých Japonců. Přednášky se těšily vysokému zájmu veřejnosti a dále prohloubily spolupráci mezi FF ZČU a SVK. Doktor Kodet pak v dubnu přednesl přednášku o japonské kultuře v rámci cyklu Univerzita jako příležitost. Centrum japonských studií, tak úspěšně plnilo svou roli propojování výzkumu s jeho prezentací veřejnosti. K podpoře vztahů ZČU s Japonskem se pak CJS podařilo uzavřít smlouvu s Univerzitou Doshisha v Japonsku, kam nyní mohou cestovat studenti i pedagogové naší univerzity.

Rozhovor s afrikanistkou Monikou Baumanovou

Můj projekt byl z velké části komparativní, a srovnával strukturu tedy půdorysy určitých typů staveb a uliční sítě ve městech východní a západní Afriky.

Co vlastně obnáší Marie Curie Fellowship? Co vše je třeba zvládnout, aby se stal člověk držitelem tohoto grantu?

Je to unikátní příležitost udělat další krok v kariéře zejména pro mladší vědce na úrovni postdoktorandů. Myslím, že v žádosti by měl člověk realisticky zhodnotit a prodat své dosavadní vědecké úspěchy a také poukázat na to, kde má ještě mezery ve své kvalitaci a zkušenostech, které mu/jí brání v budoucnu přinést vědě ještě více a udělat nějaký aktuálně potřebný další krok ve výzkumu. Nesmíme zapomínat, že projekty Marie Curie nejsou jen výzkumné, ale také mají přispět profesnímu růstu konkrétního člověka v prostředí a mezi spolupracovníky, které k tomu nabízí nejlepší předpoklady a které ve své domovské zemi nemá. Proto je potřeba, aby už před začátkem výzkumník prokázal/a schopnost úspěšně se integrovat v cizině, na základě předchozích zkušeností ze studia nebo výzkumu na různých akademických institucích.

Dále bych zdůraznila potřebu najít nějakou „mezeru na vědeckém trhu“ a předložit proveditelný plán k jeho splnění, a v neposlední řadě schopnost v textu žádosti vysvětlit svůj projekt tak, aby zaujal i vědce z příbuzných oborů. Já se zabývám historickou archeologií Afriky, a snažila jsem se popsat projekt jako mezioborově potřebný a schopný napravit určité předsudky, které ve volbě témat ať už v archeologii nebo v afrických studiích stále panují.

O čem byl Tvůj projekt?

Projektem Marie Curie jsem navázala na svoje předchozí zahraniční zkušenosti z bakalářského a magisterského studia ve Velké Británii. Zabývám se dlouhodobě urbanismem, stavbami a strukturou stavebního prostředí z pohledu archeologie, tedy se zaměřením na hmotnou kulturu, ale také mě zajímá prolínání s dalšími vědními disciplínami, jako je historie, teorie architektury, společenská geografie a sociologie. Můj projekt byl z velké části komparativní, a srovnával strukturu tedy půdorysy určitých typů staveb a uliční sítě ve městech východní a západní Afriky. Nejvíce jsem se zabývala příkladovými studii z Keni, Tanzanie a Mali.

Lze vůbec nějakým způsobem srovnávat vědecké (akademické) prostředí ve Švédsku/Švýcarsku a v ČR? Jsou zde nějaké viditelné rozdíly?

Samozřejmě rozdíly jsou, ale protože v zahraničí i v ČR už jsem působila na několika katedrách, musím říct, že tyto odlišnosti nejsou obecně platné, ale velmi se liší právě u konkrétních pracovišť. Kvalitní pracoviště ve Švédsku i Švýcarsku, stejně jako Katedru blízkovýchodních studií na FF ZČU, kde působím nyní, spojuje motivační prostředí, pečlivá organizace a mezioborový přesah a „drive“ dělat vědu na mezinárodní úrovni.

Na druhou stranu, máme pořád velký nedostatek zdrojů zásadních pro vědecký růst, například v ČR je prostřednictvím univerzitních knihoven stále velmi omezený přístup k široké škále aktuální zahraniční literatury publikované ve světových jazycích. Musím říci, že na velkých katedrách v zahraničí je ve srovnání s ČR také mnohem běžnější, že se organizují pravidelné katederní semináře a výzkumné skupiny, kde si kolegové vzájemně představují a diskutují svůj aktuální výzkum.

Viděno ve zpětném zrcátku: čím Tě zkušenost s Marie Curie nejvíce obohatila?

Teď trochu opominu vlastní výsledky výzkumné práce, na které jsem hrdá a které přinesly nové poznatky o charakteristikách urbánních tradic afrických měst sahajících několik staletí zpět do minulosti do předkoloniální doby. Už samotná zkušenost s psaním takového projektu mi byla hodně užitečná. Díky působení na několika katedrách (například ve Švýcarsku jsem spolupracovala, docházela na semináře nebo vyučovala na třech katedrách) jsem rozšířila významně svůj mezioborový okruh spolupracovníků, se kterými společně píšeme články, další projekty a organizujeme vědecká setkání.

Nejvíce mě ale Marie Curie posunula, co se týče publikací. Během těch tří let na Global Individual Fellowship se mi podařilo vydat nebo rozpracovat řadu významných zahraničních článků. Naučila jsem se, zejména od svého mentora (prof. Paul Lane nyní působí v Cambridge), jak článek napsat a jak přistupovat k recenznímu řízení, aby úspěšně vyšel v časopisech klíčových pro můj obor, které mají skutečně globální publikum čtenářů. Mimo jiné dnes vím, že jsem si svým výzkumem vyrobila i několik přesvědčených příznivců stejně jako oponentů, a naučit se s tím pracovat byla také velká lekce pro mou kariéru i pro život.

KAP uspořádala letní školu

V posledním srpnovém týdnu 2019 proběhl na půdě Katedry politologie a mezinárodních vztahů první ročník letní školy zaměřené na témata související se sportem a politikou. Účastníkům letní školy z řad studentů ZČU i dalších českých univerzit přednášely zajímavé osobnosti jak z akademické sféry, tak i ze světa vrcholového sportu jako např. František Kolář známý ze svého působení v rámci Českého olympijského výboru, sociolog Dino Numerato, Jan Děkanovský zabývající se vztahem mezi médií a sportem, tisková mluvčí HC Plzeň Lucie Mužíková či Sonia Ennafaa koordinující národní projekty organizace Fotbal pro rozvoj. Organizátorem letní školy byl Dr. Jiří Zákavský, který se sám ve svém výzkumu věnuje sportovní diplomacii a vztahu mezi sportem a nacionalismem.

Internacionalizace KAP pokračuje

Na konci května 2019 přivítala Katedra politologie a mezinárodních vztahů v Plzni zástupce Valdosta State University (VSU) z USA, s nimiž také podepsala Smlouvu o spolupráci v oblasti studentských a učitelských mobilit a společného výzkumu. V ak. roce 2019/2020 se tak na VSU vypraví na měsíční studijní stáž čtyři studentky KAP studující obor Mezinárodní vztahy se specializací Britská a americká studia a naopak KAP bude hostit skupinku amerických studentů. Výhledově se plánují i výměnné učitelské pobyty. Vedle prohloubení spolupráce s USA uzavřela KAP i několik nových Erasmus+ smluv, a to mj. s University of Malta a francouzskou University of Lille.

Spolek studentů politických věd pořádá přednášky

📌 <https://bit.ly/2RuyfSS>

Akademický spolek studentů politických věd v Plzni je skupina studentů z Katedry politologie a mezinárodních vztahů, která pravidelně během akademického roku pořádá přednášky a diskuze se zajímavými osobnostmi veřejného života. V uplynulém roce proběhla debata s kandidáty do Evropského parlamentu, oblíbený Akademický košť piva nebo úspěšné setkání s generálem Petrem Pavlem či bývalým vyšetřovatelem Mezinárodního trestního tribunálu pro býv. Jugoslávii Vladimírem Dzurem. Spolek také pořádá různé mimoškolní aktivity pro zahraniční studenty jako prohlídky Plzně či bowlingové večery a jeho předseda, student mezinárodních vztahů Miroslav Plundrich, navíc pro KAP vytvořil tematický velkorozměrný obraz, který nyní zdobí její prostory. Spolek stále přijímá do svých řad nové členy, a to studenty ze všech kateder FF, které zajímá politické dění.

Na FF proběhl workshop v rámci projektu RECAST

Na FF proběhl workshop Critiques of Liberalism and Challenges to Democracy: Understanding the Conservative Standpoint

V polovině února 2019 se na FF ZČU konal dvoudenní workshop v rámci projektu RECAST (Reappraising Intellectual Debates on Civic Rights and Democracy in Europe) zaměřený na téma Critiques of Liberalism and Challenges to Democracy: Understanding the Conservative Standpoint. Spoluorganizátorkou akce byla Dr. Lenka Strnadová z Katedry politologie a mezinárodních vztahů. Na workshopu se svými příspěvky vystoupilo přes dvacet řečníků z různých zahraničních a českých univerzit.

Univerzita jako příležitost

V rámci cyklu besed „Univerzita jako příležitost“, který pořádá Katedra filozofie FF ZČU, se v letním semestru uskutečnilo několik přednášek s předními odborníky a vědci. Konkrétně s Erikem Taberem, šéfredaktorem týdeníku Respekt a držitelem ceny Magnesia Litera. Profesorem Martinem Fuskem, který vede tým technologického transferu v Ústavu organické chemie a biochemie. Léčiva, která díky spolupráci ústavu s farmaceutickým průmyslem vznikají, pomáhají milionům lidí na celém světě. Prof. Dušanem Lužným, sociologem, členem Národního akreditačního úřadu pro vysoké školství. Dr. Romanem Kodetem, historikem specializujícím se na mezinárodní vztahy v 19. a na počátku 20. století, a na válečné dějiny, zejména v oblasti Číny a Japonska z Katedry historických věd FF ZČU a nakonec s předním českým novinářem a politickým komentátorem Jindřichem Šídlem.

Zahraniční hosté na Katedře filozofie

V rámci cyklu zahraničních přednášek a seminářů: The Department of Philosophy Invited Talk / Seminar Series přijali na Katedru filozofie pozvání přední odborníci ze zahraničních univerzit: Sascha B. Fink (Otto-von-Guericke-Universität, Magdeburg), Martin Korenjak (Universität Innsbruck), Burkhardt Wolf (Humboldt-Universität zu Berlin), Hamid Ekbia (Indiana University Bloomington) a William Rush (Indiana University Bloomington). Pro poslední tři odborníky uspořádala Katedra filozofie mezinárodní workshop pod názvem Reason and Rationality in the Era of Thinking Machines.

Doc. Kočandrle míří do USA

Mezi 31 českými vědci, studenty a pracovníky neziskového sektoru, kteří v příštím akademickém roce vyjedou do USA v rámci Fulbrightova stipendijního programu, jsou i dva zástupci Západočeské univerzity v Plzni. Z Katedry filozofie je to doc. Radim Kočandrle, jenž zamíří na Southern Illinois University, kde se bude věnovat věnovat předsokratovské kosmologii.

Návštěva profesora Ekbia

Na Katedře filozofie Fakulty filozofické Západočeské univerzity působil v období od 2. června do 20. července 2019 Hamid Ekbia, který je profesorem informatiky a kognitivních věd na School of Informatics, Computing & Engineering, Indiana University v USA. Prof. Ekbia přijal reciproční pozvání dr. Radka Schustera z Katedry filozofie FF ZČU, který pod jeho supervizi na School of Informatics, Computing & Engineering IU realizoval projekt The Role of Self-Reference in Human-Computer Interaction v období září 2016–únor 2017. Výzkumný pobyt dr. Schustera na Indiana University byl rovněž financován stipendiem Fulbrightovy komise.

Dr. Kaše držitelem prestižního ocenění

Odborný asistent Katedry filozofie FF ZČU Vojtěch Kaše se stal držitelem prestižní Ceny Jacquese Derridy – jedné z Vědeckých cen francouzského velvyslanectví. Ocenění za obhajobu disertační práce a navazující výzkum zaměřený na vývoj raně křesťanského rituálního stolování převzal 26. června v panteonu Národního muzea z rukou držitele Nobelovy ceny za chemii Jean-Marie Lehna. S cenou dostal rovněž možnost strávit dvouměsíční postdoktorský pobyt ve Francii.

Castrum Novum

Římská kolonie vznikla ve 3. století před Kristem na původní etruské zástavbě, existující od 5. století před naším letopočtem.

V červnu 2019 se členové Katedry archeologie Fakulty filozofické ZČU účastnili archeologického výzkumu zaniklé římské kolonie Castrum Novum, která se nachází na katastru města Santa Marinella ve středním Laziu. Výzkum probíhá ve spolupráci s Muzeem moře a starověké námořní plavby v Santa Seveře (Museo del mare e della navigazione antica) a organizací Gruppo archeologico del territorio Cerite (GATC).

Počátky města Castrum Novum jsou spojovány s výstavbou cesty Via Aurelia. Římská kolonie vznikla ve 3. století před Kristem na původní etruské zástavbě, existující od 5. století před naším letopočtem. Relikty města byly známy již v 18. století. Nálezy z prvních vykopávek jsou do dnes součástí sbírek Vatikánských muzeí. Systematický výzkum byl však zahájen až v roce 2010. KAR FF ZČU se na něm podílí od roku 2016.

Půdorys zaniklého města Castrum Novum lze rekonstruovat na základě nálezů relikvů městské hradby. Detailní vnitřní členění je však předmětem současného archeologického bádání. Během loňské sezóny se podařilo identifikovat objekt veřejných římských lázní a městskou bránu s dlážděnou komunikací, která jí procházela. V letošním roce byla odkryta jedna z významných veřejných budov, které obklopovali tzv. fórum v centru města. O důležitosti objektu svědčí povaha archeologických nálezů, mezi kterými bylo více než sto mincí, fragmenty mramorových sochy v životní velikosti a další dekorativní či stavební prvky jako barevné omítky, mramorové obložení, části mramorových sloupů a další.

Vedle samotného města jsou studovány také proměny okolní krajiny, ke kterým v souvislosti se založením a zánikem Castra Nova došlo. Na lokalitu se tým KAR FF ZČU vrátí i v následujících letech.

Ve znamení internacionalizace

Plzeňské vědkyně hovoří o svých zkušenostech s prestižními evropskými granty Marie Curie! Zatímco Monika Baumanová (Katedra blízkovýchodních studií) již svoji misi v Basileji a Uppsale ukončila, Jana Černá (Katedra filozofie) se na svůj pobyt ve Španělsku a Mexiku právě chystá.

Jsi čerstvou držitelkou projektu MSCA, takže se na svůj výjezd teprve připravuješ, co to pro Tebe znamená?

Momentálně to znamená především zdolávání byrokratických nástrah hispánského světa: iberská/iberoamerická kultura je v tomto ohledu poměrně specifická. Ne nadarmo se Filipovi II. říkalo „El Rey pape-lero“ (Papírový král, král byrokrat): a toto dědictví je v hispánském světě přítomné dodnes. Musela jsem tedy vyplnit desítky formulářů, absolvovat poměrně adrenalinovou expedici po španělských úřadech, uhradit mnohé administrativní poplatky... a ještě mě pár „dobrodružství“ nepochybně čeká, ale už se blížím podpisu pracovní smlouvy se španělským CSICem (španělská akademie věd). V případě projektů MSCA se totiž stipendista stává zaměstnancem hostitelské organizace, u projektů „světových“ (Global Fellowship) vstupuje do hry ještě instituce partnerská (v mém případě mexická), tedy administrativa bují na dvojnásobek. Pro kohokoli – a pro „nepraktického“ akademika obzvláště – je to vskutku radost, nicméně se jedná o dočasný stav, na samotnou pracovní náplň a zkušenosti, které mi projekt HISPANEMA přinese, se moc těším!

Oficiálně začínám od 1. 9. a již v září se v rámci projektu zúčastním v Mexiku dvou mezinárodních kongresů a jednoho workshopu. Dalo by se však říci, že reálně na plánovaných výstupech pracuji již delší dobu, samotný projekt je vlastně výsledkem předchozích aktivit a spolupráce a navázáním na ně (dílcí stáže ve Španělsku, stipendium mexické vlády, projekt PAPIIT mexické univerzity UNAM). Novou výzvou jsou popularizační aktivity, například budeme vytvářet interaktivní mapu iberoamerických „přírodopisných“ stop ve středoevropském prostředí. Už máme ústřední vizuální motiv, který nám laskavě poskytl Mistr Jan Švankmajer, to je, myslím, více než hezký začátek, vážíme si jej.

S jakými institucemi spolupracuješ a čeho se Tvůj projekt týká?

Hostitelskou institucí je madridský CCHS CSIC (Centro de Ciencias Humanas y Sociales, Consejo Superior de Investigaciones Científicas), konkrétně potom Instituto de Historia, Departamento de Historia de la Ciencia. Partnerskou institucí je mexická univerzita UNAM, CEIICH (Centro de Investigaciones Interdisciplinarias en Ciencias y Humanidades), opět oddělení pro dějiny vědy. Obě instituce – CSIC i UNAM – se řadí k excelentním výzkumným světovým centřům a jsou nejlepšími výzkumnými institucemi ve svých zemích. UNAM je zároveň považován za nejlepší či jednu z nejlepších institucí v Latinské Americe (pozn. v celosvětovém žebříčku univerzit v první stovce, nejlepší česká univerzita je přibližně třístá), nepochybně je potom největší: jeho akademická obec čítá přibližně tolik osob jako celá česká akademická obec dohromady. Oba roky budu zaměstnána na madridské instituci, první rok strávím v Mexiku a v jeho průběhu mě čeká měsíční stáž v USA, výzkumný pobyt v Římě a pravděpodobně též v Argentině, druhý rok už budu trávit v Evropě (Madrid, Barcelona, Vídeň). Mezi dalšími institucemi, s nimiž je plánována spolupráce, bych zmínila Museo del Prado, Real Jardín Botánico či Museo de Ciencias Naturales (Madrid) aj.

O vlastní náplni projektu bych se ráda rozpovídala podrobněji, ale musím být stručná. Jak už napovídá sám název „Hidden Spaces of American Natural History in Early Modern Central Europe. Reconstruction of Memory and Experience Narrated by Things (HISPANEMA)“, jedná se především o rekonstrukci paměti a zkušenosti amerických přírodnin, které v raném novověku proudily do středoevropského prostředí, a to na základě analýzy jejich někdejších epistemických, kulturních a sociálních „životů“, jež můžeme znovu oživit díky svědectvím dochovaným v rozmanitých pramenech. Hlavním cílem projektu je tedy rekonstruovat a vizualizovat ztracenou a doposud stále neznámou část evropského kulturního a vědeckého dědictví a poukázat přitom na mnohdy překvapivé a netušené kontakty středoevropského světa s „Iberoamerikou“. Více potom odhalí náš web HISPANEMA a jednotlivé publikace.

Jaká je Tvá dosavadní zkušenost s akademickým prostředím v Mexiku/Španelsku; lze najít nějaké srovnání s ČR?

Nerada bych se dopouštěla generalizujících hodnocení, vždy záleží především na konkrétních lidech, se kterými člověk přichází do kontaktu. Ale pokud bychom měli hovořit v rovině obecné, samozřejmě by se našly určité rozdíly. (Nejen) hispánské akademické prostředí je z mého pohledu ve srovnání s tím českým poněkud „otevřenější“ – ve smyslu diskuse a vzájemné spolupráce jak mezi kolegy, tak mezi vyučujícími a studenty. Nesetkala jsem se například s tím, že by si kolegové uzurpovali monopol na určitá výzkumná témata a a priori se bránili přizvat ke spolupráci další odborníky; nesetkala jsem se ani se samoúčelnými aktivitami, kdy jde jen o získávání „čárek“ za účasť či publikaci. Primární byl vždy smysluplný dialog a obohacení obou stran, které do něj vstupovaly. U konferencí jsou např. automatické „pre-circulated papers“, u kolektivních publikací kolektiv autorů skutečně spolupracuje... A v neposlední řadě, nesetkala jsem se s negativními náladami ani závisť, zcela naopak. Ale zde už bychom se asi dostávali k určitým „kulturním diferencím“. Radost ze života a tedy i z práce, která je jeho součástí, je jakousi nedílnou součástí hispánské „esenciality“ a musím přiznat, že v takto nastaveném světě se cítím příjemněji a přirozeněji. Na druhou stranu, i v českém akademickém prostředí je samozřejmě řada kolegů „hispánského typu“. Pokud mám s někým spolupracovat, pouštět se do společných projektů, je pro mě důležité, abych si vážila nejen jeho badatelských, ale i lidských kvalit, aby mi v jeho společnosti bylo zkrátka dobře, potom se spolupráce stává opravdovou radostí, ať už se člověk nachází kdekoli.

Co bys doporučila žadatelům o podobný typ grantu?

Vzhledem ke skutečnosti, že MSCA spadá pod výzvu EU „Horizon 2020“, Excellent Science, začala bych tím, že základní kategorií a určujícím kritériem je „excellence“. Uchazeč musí být „experienced researcher“, mít kvalitní CV, dále by měl zvolit opravdu vynikající instituci/e (nejlepší ve svém oboru v dané zemi) a celosvětově respektovaného supervizora, jenž celý výzkum zaštití a garantuje tak kvality uchazeče. A samozřejmě – supervizora, který je pro uchazeče opravdovou inspirací – taková zkušenost se vyplatí, i kdyby projekt podpořený nebyl. Výzkumné téma musí být originální, metodika inovativní, celý projekt musí nejen respektovat velmi specifickou rétoriku dané výzvy (zadávací dokumentace a rozmanité příručky pro žadatele čítají stovky stran), ale prokázat též kreativitu a v neposlední řadě „společenskou naléhavost“ tématu (impact). Důležitá je též pomoc projektového centra hostitelské instituce – v mém případě patří obrovský dík projektovému centru CSICu.

Nerada to říkám, ale podpora českých institucí není výrazná a příliš funkční, proto bych radila spíše intenzivně komunikovat se zahraničními centry, která mají s výzvami tohoto typu bohaté zkušenosti. Česká republika si ve výzvách Marie Curie nevede příliš zdařile: jen pro srovnání, od r. 2014 bylo podpořeno 47 vědců z ČR, Španělů ve stejném období 723. Obecně se jedná o soutěž velmi kompetitivní, jednu z největších světových vědeckých soutěží vůbec, proto mě potěšilo, že můj projekt nejen uspěl, ale také, že stál s 97,6 % v hodnocení velmi vysoko. Obecně bych uchazečům radila nic nepodcenit, na přípravu projektu si vyhradit opravdu dostatek času, minimálně dva či spíše tři měsíce intenzivní práce. Prospěšný je samozřejmě dialog s úspěšnými žadatelí a specialisty v daném oboru. Snadnější je získat financování projektu „evropského“ (European Fellowship), protože pokud žadatel dosáhne určitého bodového hodnocení, podpořit jej může česká strana (tuším, že se postačuje pouhých 70%; přímo EU financuje projekty zhruba od hranice 90%). V neposlední řadě doporučuji nenechat se odradit neúspěchem: projekty tohoto typu vycházejí jen výjimečně na první pokus (ten můj byl podpořen při pokusu druhém). A vůbec: v případě MSCA je úspěchem již akceptovatelnou přihláškou projektu podat. Minimálně se jedná o cennou zkušenost, která vědce může posunout dál, přestože v soutěži neuspěje.

Tak zase příště.
Ahoj :)

